

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Gfv.VII.30.172/2018/5.

A tanács tagjai: . Vezekényi Ursula a tanács elnöke, előadó bíró

. Tibold Ágnes bíró

. Csőke Andrea bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Szabó Balázs Gábor Ügyvédi Iroda ügyintéző. dr. Szabó Balázs Gábor ügyvéd)

Az alperesek: I. rendű

II. rendű

Az I. rendű alperes képviselője: Nagy és Kiss Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Nagy Szilárd ügyvéd

A per tárgya: szerződési feltétel tisztességtelenségének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: I. rendű alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma: Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40.208/2017/5. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma: Fővárosi Törvényszék 4.G.43.607/2015/18. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet - a felülvizsgálati kérelemmel érintett részében a perköltségre is kiterjedően hatályon kívül helyezi, e körben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 12.700 (tizenkétezer-hétszáz) forint másodfokú, valamint 82.700 (nyolcvankétezer-hétszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] 2008. július 11-én a felperes, valamint a II. rendű alperes mint adósok és az I. rendű alperes mint hitelező deviza alapú kölcsönszerződést kötöttek.
- [2] A kölcsönszerződés I.4 pontja egyebek mellett az alábbi rendelkezést tartalmazta: „Felek kijelentik, és kötelezik magukat arra, hogy bármely elszámolási vita, illetve banki igény kielégítés esetére, vagy a jelen okirat szerinti kölcsönből mindenkor fennálló kölcsön és egyéb tartozás mértékére, a folyósítás tényleges időpontja, a teljesítési kötelezettség lejáratának megállapítása, valamint bármely egyéb a közvetlen bírósági végrehajtás céljából szükséges tény, adat megállapítása tekintetében az Adós Banknál vezetett számlái és a Bank nyilvántartásai, könyvei alapján készült közjegyzői okiratba foglalt ténytanúsítványt fogadják el, mint közhiteles, aggálytalan tartalmú bizonyítékot.

Ennek megfelelően a kölcsön és járulékaik nem, vagy nem szerződés szerinti megfizetése esetén a végrehajtás alapjául szolgáló, mindenkor fennálló kölcsön- és járuléktartozást, továbbá a fent hivatkozott tényeket jelen okirat mellett, az Adós Banknál vezetett számláiról, illetve a Bank nyilvántartásai, könyvei alapján készült közjegyzői okiratba foglalt ténytanúsítvány tanúsítja, amelynek elfogadására a Felek jelen okirat aláírásával kötelezettséget vállaltak.

Felek/Adós felkéri(k) a jelen okiratot szerkesztő közjegyzőt, vagy egyébként illetékességgel bíró közjegyzőt, hogy a fenti kölcsönből fennálló kölcsön és járulékaik, továbbá egyéb tartozása mértékét, továbbá a fent hivatkozott tényeket, adatokat esetleges végrehajtási eljárás kezdeményezése esetén, a Bank felkérésére az Adósok banknál vezetett számlái, a Bank nyilvántartásai, könyvei alapján és nyilvántartásba való betekintéssel közjegyzői tanúsítványba foglaltan tanúsítsa, e tekintetben a bankitok megtartásának kötelezettsége alól a felmentést megadják."

A kereseti kérelem és az alperesek védekezése

- [3] A felperes módosított keresetében - többek között - a kölcsönszerződés I.4. pontja tisztességtelenségének megállapítását kérte a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 209/A. § (2) bekezdése és a fogyasztóval kötött szerződésben tisztességtelenségnek minősülő feltételekről szóló 18/1999. (II.5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 1. § (1) bekezdés b) és j) pontjai alapján. A II. rendű alperest ennek tüzésére kérte kötelezni.
- [4] Az I. rendű alperes a kereset elutasítását kérte. A II. rendű alperes nem terjesztett elő ellenkérelmet.

Az első- és másodfokú ítélet

- [5] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megítélése szerint a I.4. pont rendelkezései nem fordítják meg a bizonyítási terhet, és azok nem jogosítják fel kizárólagosan az alperes annak megállapítására, hogy teljesítése szerződésszerű-e, ezért nem minősül tisztességtelenségnek.
- [6] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és megállapította a kölcsönszerződés [2] pontban ismertetett rendelkezéseinek érvénytelenségét. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A fellebbezés indokaira tekintettel azt állapította meg: a felülvizsgálati eljárás tárgyát képező vitatott szerződéses rendelkezés a bizonyítási teher szabályait megfordítja, a felperesre mint fogyasztóra hárul annak bizonyítása, hogy milyen összeggel tartozik a banknak, ezért a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés j) pontja alapján tisztességtelenségnek minősül.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [7] Az I. rendű alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen az elsőfokú ítélet helybenhagyását, másodlagosan a másodfokú bíróságot új eljárásra, új határozat hozatalára utasító határozat meghozatalát kérte. Állította, a jogerős ítélet a szerződéskötéskor hatályos rPtk. 209/A. § (2) bekezdése, 209.§ (1) és (5) bekezdése, valamint a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés j) pontjába ütközően jogszabálysértő.
- [8] Kifejtette, a szerződéses rendelkezés nem ütközik jogszabályba, nem tisztességtelen. E körben többek között hivatkozott a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (a továbbiakban: közjegyzői törvény) 112. § (1) bekezdésében, továbbá a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 23/C. § (2) bekezdésében írtakra.
- [9] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében - annak tartalma szerint - a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [10] A Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta. Megállapította, hogy az a hivatkozott indokok alapján jogszabálysértő.
- [11] A szerződési rendelkezés I.4. pontja tisztességtelenségének vizsgálata körében a Kúria utal az 1/2018. gazdasági elvi határozatban kifejtettekre, azt maradéktalanul irányadónak tekinti ebben a perben is. Az adott ügyben a perbelivel tartalmilag megegyező szerződéses rendelkezés tekintetében a Kúria akként foglalt állást, hogy az a bizonyítási terhet a fogyasztó hátrányára nem fordítja meg. Rámutatott, az a szerződéses rendelkezés, amely szerint a pénzügyi intézmény a saját nyilvántartásai alapulvételével jogosult a fogyasztói tartozások kimutatására, és a szerződő felek az e kimutatás alapján készült, közokiratba foglalt ténytanúsítványt tekintik irányadónak, nem minősül joghatályos tartozáselismerő nyilatkozatnak, ezért a bizonyítási terhet a fogyasztó számára hátrányosan nem változtatja meg és nem korlátozza a fogyasztó jogszabályon alapuló igényérvényesítési lehetőségét sem. Döntésének jogi indokolásában hangsúlyosan hivatkozott az rPtk. 242. §-ában, a Vht. 21. §-ában, a közjegyzői törvény 111. § (1) bekezdésében, a Korm. rendelet 1. § (1) bek. i) és j) pontjaiban írtakra. A Kúria tehát az elsőfokú bírósággal értett egyet abban, hogy a perbeli szerződéses rendelkezés a bizonyítási terhet nem fordította meg. A fenti határozatban kifejtett jogi érveit a Kúria megerősítette és további érvekkel egészítette ki a BH.2018.146. számon közzétett döntésében, amely érveket a fenti körben jelen ügyben ugyancsak irányadónak tekint.
- [12] A Kúria mindezek alapján a jogerős ítéletet - a felülvizsgálati kérelemmel érintett részében - az rPp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és e körben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Záró rész

- [13] Az eredményes felülvizsgálati kérelem alapján a pervesztes felperes köteles az rPp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó rPp. 78. § (1) bekezdése alapján az I. rendű alperes javára - figyelemmel a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló, a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 2. § alapján megállapított mérsékelt összegű ügyvédi munkadíjból és az általa lerótt fellebbezési és felülvizsgálati eljárási illetékből álló másodfokú és felülvizsgálati eljárásban felmerült költsége megfizetésére. A megbízási szerződésben kikötött ügyvédi munkadíj mérséklését a nagyszámú azonos tényállás alapján indult perben az I. rendű alperes túlnyomórészt azonos jogi alapokon álló védekezése indokolta.
- [14] A Kúria a döntését az rPp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül hozta meg.

Budapest, 2018. november 13.

Dr. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, előadó bíró, Dr. Tibold Ágnes sk. bíró, Dr. Csőke Andrea sk. bíró